

برنام خدا

تالیفات شری سیاب

گردآوری و تدویر

حسن العرف

دانشکده آداب - فاس

مترجم:

محبوبه حبیبی درح

فاطمه حبیبی درح

www.ketab.ir

سرشناسه: عرفی، حسن، Ghurfi, Hasan
 عنوان قراردادی: کتاب السیاب النثری. فارسی
 عنوان و نام پدیدآور: تألیفات نثری سیاب / گردآوری و تدوین حسن العرفی؛ مترجم: محبوبه حبیبی درخ، فاطمه حبیبی درخ.
 مشخصات نشر: مشهد: سخن گستر، ۱۳۹۵
 مشخصات ظاهری: ۱۰۸ ص.
 شابک: 978-600-247-614-2
 وضعیت فهرست‌نویسی: قیبا
 موضوع: سیاب، بدرشاکر، ۱۹۲۶-۱۹۶۵ م -- مقاله‌ها و خطابه‌ها
 موضوع: Sayyab , Badr Shakir -- Addresses, essays, lectures
 موضوع: سیاب، بدرشاکر، ۱۹۲۶-۱۹۶۵ م -- نامه‌ها
 موضوع: Sayyab , Badr Shakir -- Correspondence
 موضوع: شاعران عرب -- عراق -- قرن ۲۰ م -- نقد و تفسیر
 Poets, Arab -- Iraq -- 20th century -- Criticism and interpretation
 موضوع: شعر عرب -- عراق -- قرن ۲۰ م -- تاریخ و نقد
 Arabic poetry -- Iraq -- 20th century -- History and criticism
 موضوع: شعر عربی -- عراق -- مقاله‌ها و خطابه‌ها
 Arabic poetry -- Iraq -- Addresses, essays, lectures
 موضوع: ادبیات عرب -- عراق -- قرن ۲۰ م -- تاریخ و نقد
 Arabic literature -- Iraq -- 20th century -- History and criticism
 موضوع: شعر سپید -- قرن ۱۳ -- تاریخ و نقد
 Blank verse -- 20th century -- History and criticism
 شناسه افزوده: حبیبی درخ، محبوبه، ۱۳۶۰-
 شناسه افزوده: حبیبی درخ، فاطمه، ۱۳۷۵-
 رده‌بندی کنگره: ۲ ۱۳۹۵ / ۴ ۴ / ۵۰۴۲ / PJA
 رده‌بندی دیوینی: ۸۹۲/۷۱۶۰۹
 شماره کتابشناسی ملی: ۴۳۷۷۵۷۶



انتشارات سخن گستر

مشهد - خیابان ابن سینا - مقابل ابن سینا ۱۲ - شماره ۱۹۱

تلفن: ۳۸۴۳۹۹۵۵

Sokhangostar.com

نام کتاب: تألیفات نثری سیاب

مترجم: محبوبه حبیبی درخ، فاطمه حبیبی درخ

صفحه‌آرایی: نفیسه اسماعیلی

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۵

چاپ: میثاق

تعداد صفحه: ۶۵۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۴۷-۶۱۴-۲

فهرست مطالب

۷ پیشگفتار

فصل اول: مسائل ادبی و هنری

۹ مقدمه دیوان ساطع
۱۲ چگونگی آشنایی با زبان و ادبیات معاصر عربی
۲۰ تعهد و عدم تعهد در ادبیات معاصر عربی
۳۴ مقدمه جنبه سیاب بر گلچین شعر ایران
۳۶ مقدمه‌ای بر مجموعه جنبه شاعری ایران

فصل دوم: گفت‌وگوها و همایش‌ها

۳۹ همایش
۴۱ گفت‌وگوی اول
۴۶ گفت‌وگوی دوم
۴۹ گفت‌وگوی سوم
۵۳ گفت‌وگوی چهارم
۵۷ گفت‌وگوی پنجم

فصل سوم: بحث و گفت‌وگو پیرامون شعر معاصر

۶۱ دو تفسیر
۶۴ کاش به این امر پایان دهیم
۶۵ این نقد جدید

فصل چهارم: مسائل شعر از خلال نامه‌های سیاب

فصل پنجم: نظریاتی پیرامون شعر و شاعران

دریافت سیاب از نقش اسطوره در شعر..... ۹۷

فصل ششم: نامه‌های فرهنگی پیرامون جریان ادبی و هنری در عراق

۱- ۹۹

نامه جنبه (۲) ۱۰۴

www.ketab.ir

پیشگفتار

امروزه بدر شاکر السیاب به خاطر اقدامات پیشگامانه و اضافات مسلّمش، به عنوان شاخصو نشان بارز جنبش شعر معاصر عربی شناخته می‌شود. اضافات او دستاوردهای شعرش را پربار و از ابداع و نوآوری بر سر ساز ساخته و به آن حیاتی ماندگار بخشیده است؛ همچنین او دارای میراث نثری پربار و غنی و دست شایسته است گردآوری و انتشار است منتشر شود؛ چرا که این نوشتارها جنبه دیگری از آورده‌های مبتکرانه جنبه‌ها را به ما عرضه خواهد کرد.

در امر گردآوری میراث نثری السیاب و ارائه جنبه آن به خوانندگان و پژوهشگران - که کاری سخت بود و چندین سال به صرف آن انجامید - از این بابت که در معرفی این میراث که در معرض فراموشی بود سهمی داشتم، به نوعی استخار می‌کنم.

ارزش نوشتارهای نثری در این است که چهره‌ها و شناس فریننده را به مدد تجربه جنبه شعری به وضوح معرفی می‌کند؛ همچنین این نوشته‌ها پاسخی است به بسیاری از سؤالات در زمینه جنبه سیر ابداعی شاعر - رنجی جان‌گناه و زیبا - که از دهه پنجاه تا چهار تا نیمه جنبه دهه جنبه شش به طول انجامید.

سیاب در این نوشتار به مجموعه‌ای از افکار و تصورات و مفاهیم گسترده و نوعی پرداخته است که از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است و به شیوه و اسلوبی بسیار غنی بیان شده‌اند. این مطالب از منابع ذیل گردآوری شده‌اند:

- مقدمات کتاب‌های ایشان که به هدف معرفی شعر خودش و یا معرفی شعر دیگران

نوشته شده است.

- مقالاتی که به موضوع ادبیات و هنر پرداخته‌اند.

... گفت و گوهایی که در رابطه با تجربه جنبه شعری داشته‌اند.

- سخنرانی‌هایی که در همایش‌ها با موضوع شعر معاصر عربی ارائه کرده و با مناقشات و مباحثات ادبی که با ناقدان و شاعران انجام داده‌اند.

- نامه‌هایی صمیمانه که به شاعران معاصر خود و یا شاعران آینده نوشته‌اند.

اهمیت این افکار و تصورات و مفاهیم در ارتباط آن‌ها با مشکلات مرتبط با دستاوردهای نوآورانه‌اش به‌طور خاص و با واقعیت شعر و ادب به‌طور عام است؛ همچنین در ارتباط با معرگری او نسبت به بسیاری از مسائل هنری و فکری که در شفاف‌سازی بسیاری از جوانب آن مؤثر بوده است.

در این باره باید نکته را پیرامون اثری که در پیش‌رو داریم بیان کنم:

- این نوشته‌ها صرفاً آماده‌سازی جهت انتشار، گردآوری و به‌صورت محورهای منسجم تنظیم گردیده است.

- نامه‌های منتشره از ایشان، را که ما جد السامرای جمع‌آوری کرده) با دقت نظر و تأمل خواننده و اگر در لابه‌لای آن‌ها اراک و نظریاتی وجود داشت که با موضوع شعر مرتبط بود و دغدغه جنبه اصلی ایشان به حساب می‌آمد؛ نیز نقایبی را که - نو و متواضعانه و دلسوزانه - در رابطه با قصاید دیگر شاعران بود، به دقت انتخاب کرده - در این زمینه هر اندیشه‌ای را که ممکن بود افترا باشد و از مزاج تند ایشان برخاسته باشد، حذف و به موقعیتی دیگر واگذار نمودم کردم.

در پایان باید اشاره کنم که من ادعا نمی‌کنم که به تمام نوشته‌های ایشان که مرتبط با موضوع شعر است، دست یافته‌ام؛ چرا که هنوز برخی از آن‌ها - که البته تعدادشان اندک است - در بعضی مجلات و روزنامه‌های عراقی و لبنانی پراکنده است؛ اما مطمئنم که بیشترین مهم‌ترین نوشته‌ها را در این کتاب آورده‌ام.

آوریل ۱۹۸۶، حسن الغرقی